

SANSKRIT (PART - II)

SAMPLE QUESTION PAPER FOR HSC EXAMINATION, 2014

Time : 1½ Hrs.

Total Marks - 50

INSTRUCTIONS :

1. There are **Five Questions** in this part of the question paper.
2. All the questions are compulsory and all are having **internal options**.
3. The numbers at right hand side represent the marks of the question.

UNIT - I

1. प्रायशः वाक्यत्रयेण निजभाषया द्वयोः (2) उत्तरं लिखत ।

[2x5=10]

(i) उपमन्युः कथं गुरवे सर्वं भैक्ष्यं न्यवेदयत् ?

अथवा

कथं बकः सरस्तीरे उपविष्टः अरुदत् ?

(ii) महामानवाः किं कुर्वन्ति ?

अथवा

किं तावत् पर्यावरणम् ?

UNIT - II

2. प्रायशः वाक्यत्रयेण निजभाषया द्वयोः (2) उत्तरं लिखत ।

[2x5=10]

(i) वेपमाना सीता कीदृशं पतिम् अपश्यत् ?

अथवा

कथं राघवः शोकं सोढुम् असमर्थः आसीत् ?

(ii) कस्मात् कारणात् महाजनो येन गतः स पन्थाः भवति ?

अथवा

संसारे किम् आश्चर्यकरम् ?

UNIT - III

3. अधोलिखितेषु पञ्च (5) पदानि व्यवहृत्य संस्कृतभाषया वाक्यानि रचयत -

[5x2=10]

(i) पुरतः	(ii) कुत्र	(iii) सादरम्
(iv) गत्वा	(v) जायते	(vi) रोचते
(vii) कर्तव्यम्	(viii) किम्	

UNIT - IV

4. अधस्तनेषु पञ्चानां (5) वाक्यानां संस्कृतभाषया अनुवादं कुरुत -

[5x2=10]

- (i) ପିଲାମାନ ସତ କୁହନ୍ତି ।

(ii) ହରି ଇତିହାସ ବହି ପଢ଼ିବ ।

(iii) ତୁମେ କାଲି କୁଆଡ଼େ ଯାଇଥିଲ ?

(iv) ଛାତ୍ର ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଯିବା ଉଚିତ ।

(v) ସେ କାହାଠାରୁ ଧାର ନ କରୁ ।

(vi) ସାପ ନେଉଳକୁ ଡରେ ।

(vii) ବାପା ସ୍ୱଭାବରେ ସରଳ ଥିଲେ ।

(viii) ପଢ଼ିବା ପରେ ଭୋଜନ କର ।

UNIT - V

5. अधोलिखितम् अनुच्छेदं पठित्वा पञ्चानां (5) प्रश्नानाम् उत्तरं संक्षेपेण लिखत -

[5x2=10]

पुरा बोधिसत्त्वः ब्राह्मणकुले जातः, सः अत्यन्तमेधावी, अल्पेन कालेन सकलाः विद्याः अधीतवान् । अध्ययनात् परं संसारसुखं त्यक्त्वा स वानप्रस्थम् अकरोत् । एकदा बोधिसत्त्वः वने भ्रमन् पर्वतगुहायां स्थितामेकां व्याघ्रीम् अपश्यत् । सा तत्क्षणमेव शावकान् प्रसूतवती । अतः व्याघ्री खाद्यसंग्रहार्थमसमर्था सती क्षुधया व्याकुला अभवत् । दयालुः बोधिसत्त्वः तस्याः व्याकुलतां ज्ञात्वा चिन्तितवान् - “हन्त ! जीवस्य दुःखम् । अत्र खाद्यं कः दास्यति ? खाद्यं विना व्याघ्री करिष्यति एव, मम इदमनित्यं शरीरं वृथा भविष्यति । अतः मम शरीरेण व्याघ्राः जीवनं रक्षिष्यामि ।” इति निश्चित्य स महात्मा व्याघ्रीसमीपं गतः । व्याघ्री अपि तं भुक्त्वा तृप्ता जाता एवं भगवान् बुद्धः शतवारं परार्थे प्राणान् त्यक्तवान् । साधूक्तम् - धनानि जीवितं चैव परार्थे प्रास उत्सृजेत् ।

सन्निमित्ते वरं त्यागो विनाशे नियते सति ॥

(i) बोधिसत्त्वः कदा वानप्रस्थम् अकरोत् ?

(ii) वने भ्रमन् बोधिसत्त्वः किम् अपश्यत् ?

(iii) व्याघ्री कुत्र आसीत् ?

(iv) महात्मा बोधिसत्त्वः कुत्र गतः ?

(v) बुद्धः कतिवारं प्राणान् त्यक्तवान् ?

ADDITIONAL PAGES

